

СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС: ІМЕНА ТА НАПРЯМИ

Заплановані результати навчання

Метою викладання навчальної є необхідність долучитися до культурної скарбниці людства, всесвітнього літературного процесу; збагатити духовний світ знаннями історії зарубіжної літератури; виховувати почуття власної гідності, потребу в читанні; сформувати естетичний смак; високу загальну і читацьку культуру.

«**Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни** є потреба виявити особливості розвитку літературних модернізму і постмодернізму; схарактеризувати художні напрями; проаналізувати етапи літературного розвитку і творчість найвидатніших письменників; вивчити закономірності взаємодії загальних тенденцій, національного і особистого начала в літературному процесі..

Компетентності

загальні:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

1. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

фахові:

1. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

2. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

3. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов, що вивчаються, історію світової літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 2. Аналізувати й інтерпретувати твори світової художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Постмодернізм як літературний і культурний феномен

Епоха постмодерну — це певний стан сумніву в усьому, що йому передувало. Суть (якщо можна говорити про якусь суть, адже постмодернізм відмовляється і від цього поняття) постмодерністських процедур зводиться до принципової відмови від серйозності щодо всіх традиційних цінностей культури.

Тема 2. Новітня німецькомовна література. Т. Манн, Б. Брехт, Е.-М. Ремарк

Інтелектуальний роман Т. Манна. Б. Брехт — блискучий драматург, великий реформатор театру. «Лицар честі і пера» - Еріх-Марія Ремарк, його життєвий і творчий шлях. Тема втраченого покоління в соціально-психологічному романі «На західному фронті без змін».

Тема 3. Сучасна французька література. Новітній «жіночий» роман. Ф. Саган

Франсуаза Саган як одна з найвідоміших представниць і рушійних сил феміністичної жіночої прози.

Тема 4. Література англомовних країн. Творчість Б. Шоу – новий етап у розвитку англійської літератури. О. Уайльд. Дж. Джойс

Творчість Б. Шоу. Дж. Оруел. Непередбаченість людської долі, випадковість і алогічність зв'язків і взаємин (за творами Г. Гріна, А. Мердока, Дж. Фаулза, Г. Пінтера, Дж. Барнса). Д. Джойс як творець модерністського роману. Роман «Улісс», його художня проща.

Тема 5. У. Голдінг і його роман «Володар мух». Твори Г. Гріна, Дж. Фаулза, Дж. Барнса. Г. Міллер, К. Селінджер, Д. Воннегут

Своєрідність «географізму» романів Г. Гріна, засудження колоніалізму в романі «Тихий американець». Бітники та їх світ у романі Д. Селінджера «Над прірвою в житті». Антифашистський пафос та гротескно-сатиричне зображення цивілізації в романі К. Воннегута «Бійня № 5, або Хрестовий похід дітей». Романи Г. Голдінга. Тема агресивного начала в людській природі («Володар мух»).

Тема 6. Загальна характеристика американської літератури. Життєвий і творчий шлях Джека Лондона. Новаторство прози Е. Хемінгуея

Національні варіанти літератури «втраченого покоління». Характерні риси творчості Е. Хемінгуея.

Тема 7. Роман-антиутопія в контексті світової літератури. Є. Замятін «Ми», Дж. Оруел «1984», О. Хакслі «Чудовий новий світ», М. Войнович «Москва 2042»

Роман-антиутопія: трансформації жанру в літературі ХХ ст. від переоцінки концепцій утопічної думки до засудження тоталітаризму.

Тема 8. «Театр абсурду». Ф. Дюрренматт, Е. Йонеско, С. Беккет

Проблеми відповідальності людини і ролі культури у трагікомедіях Ф. Дюрренматта «Фізики», «Візит старої дами».

Тема 9. Зарубіжна фантастика ХХ – ХХІ століть. С. Лем, Р. Бредбері і А. Азімов, Брати Стругацькі

Фантастика як різновид художньої літератури. С. Лем – представник філософської фантастики. Р. Бредбері і А. Азімов – майстри футурологічної, або «попереджувальної» фантастики. Брати Стругацькі – класики російської та світової фантастики.

Тема 10. Література постмодернізму. П. Зюскінд, У. Еко, К. Рансмайр

Своєрідність постмодернізму У. Еко, що засвоює традиційний культурний досвід з метою створення сучасного художнього синтезу. «Ім'я троянди» - естетична декларація.

Тема 11. Сучасний літературний процес: стилі, напрями, течії. М. Кундера, Х. Мураками, П. Коельо, М. Павич

Течії модернізму – екзистенціалізм, імажизм, експресіонізм, сюрреалізм. Широке застосування постмодерністських прийомів у пошуках універсальної художньої мови. «Хазарський словник» М. Павича як роман-лабіринт. М. Кундера. Інтелектуальний бестселер.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 150.

Кількість кредитів – 5,0.

Форма семестрового контролю – залік.